

Károsítóhelyzet alakulása Zala megye, 2021.05.03-05.10.

Időjárás:

A múlt hetet továbbra is változékony időjárás jellemezte. Az időszak nagy részén mérsékelt felmelegedés volt tapasztalható (minimum: -1,5-7,7 fok, maximum: 9,6-25,1 fok), 6,5-15,8 fokos átlaghőmérséklettel (de többnyire 10 fok alatt volt). Csapadék 3-4 nap hullott (összesen 45-50 mm), rendszerint erős széllel. A talajhőmérséklet csak a melegebb napokon emelkedett, továbbra is 8,7-12,0 fok között volt mérhető (10 cm-es mélységben). A páratartalom mindvégig magas volt (75 % felett), a levélnedvességi értékek 4-9 óra között változtak.

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA

Növényfenológia:

Őszi búza: átlagosan 3 nóduszos állapot, kalász hasban, zászlós levél megjelenése.
Őszi árpa: toklászok megjelenése;

Károsítók:

Őszi búzában a betegségek jelentősebb fellépése továbbra sem okoz gondot. A korábbi fertőzésből származó **szeptóriás foltosság** terjedése az érzékeny állományokban is minimálisra szorult vissza (valószínűleg védekezések miatt). Megjelentek az első **lisztharmat** telepek az őszi búza állományok alsó részén, a száron. A fertőzöttség szintje alacsony, sok esetben a gyenge mértéket sem éri el.

A **vetésfehérítő bogarak** egyedszáma stagnál, őszi búzában és őszi árpában hasonló a populáció nagyság. A hálózások során 5-14 db imágó/10 hálócspás mennyiségben fogtuk a kártevőt. A tojásrakás, lárvakelés alacsony szintű, a legtöbb állományban nem is észlelhető.

ŐSZI KÁPOSZTAREPCE

Növényfenológia: virágzás-virágzás vége, becőképződés (5-10 mm-es becők).

Károsítók:

A **repcefénybogár imágók** egyedszáma a táblák nagy részén (a védett állományokban) minimálisra szorult vissza (8-15 db imágó/10 hcs). A virágzatban már a fejlett (L2) lárvák is megfigyelhetők.

A **repcebecő-ormányos** jelenléte és károsítása továbbra is odafigyelést igényel. A védett táblákon ugyan csökkent valamelyest a számuk, de a hálózások során még mindig jelentős egyedszám tapasztalható (10-16 db/10 hcs). Az állományokat a továbbiakban is figyelni kell, mert az alkalmazott készítmények tartamhatása (esetleg hatása) az erősen fertőzött területeken sok esetben nem kielégítő.

KUKORICA

Növényfenológia: vetés, kelés, szögcsíra állapot.

A kukorica kelése a gyakran még mindig alacsonyabb talajhőmérséklet miatt vontatott, a fejlettség heterogén.

Károsítók közül a **barkók** kártételét érdemes figyelni, elsősorban a könnyen felmelegedő talajokon, valamint azokban a térségekben, ahol jelenlétük, károsításuk korábban is előfordult.

Jelenleg a kelő állományokban barkó kártételről nincs információnk.

A **preemergens gyomirtások** folyamatban vannak a megyében, a múlt héten elvégzett kezelések a rendelkezésre álló bemosó csapadék miatt remélhetőleg hatékonyak is lesznek.

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: kelés-szikleveles állapot.

A napraforgó kelése (a kukoricához hasonlóan) vontatott, lassú volt.

A kukoricához hasonlóan, az érintett területeken a **barkók** megjelenésére, kártételére érdemes figyelni.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva, cseresznye, meggy: gyümölcsfejlődés;

Alma, körte: gyümölcsfejlődés (~5 mm-es gyümölcskezdemények), másodvirágzás;

Károsítók:

Almában a **levélpirosító levéltetű** kártétele nem növekedett, gyenge mértékű. Megjelentek, egy-egy permetezetlen ültetvényben a **szürke alma levéltetű** kisebb-nagyobb kolóniái (1. fotó). A fertőzöttség még gyenge mértékű (2-es fokozat), a hajtások ~1-2 %-án. A párás, felmelegedő időjárás kedvez a kártevő felszaporodásának, ezért az ültetvények szemléje javasolt.

1. fotó: Szürke alma levéltetű kolónia

A csapda fogások alapján az **almalevél-aknázómoly** rajzása észlelési szintre csökkent. Az **almamoly** rajzása nagyon változó, egy-egy ültetvényben tömeges (10-12 db imágó/csapda/nap!), míg máshol (pl. tavalgy erősen fertőzött gyümölcsösben) éppen csak észlelési szintű (1-2 db imágó/csapda/3 nap). Az ültetvény szintű előrejelzés nagyon fontos! A **vértetvek** felfelé vándorlása nagyon lassú, a korábban fertőzött ültetvényekben is alacsony szintű. A felmelegedéssel és a párás időjárással azonban terjedésükre számítani kell (2. fotó).

2. fotó: Vértetű telep almán

Megjelentek az **alfalysztharmat** szekunder tünetei az érzékeny fajtákban (3. fotó). Az újabb tünetek még csak gyenge fertőzöttséget okoztak, de a felmelegedő, párás időjárás kifejezetten kedvez a betegség terjedésének, ezért az intenzív védelem indokolt!

3. fotó: Lisztharmat szekunder tünete almán

A **varasodás** fertőzésveszélye az esős napokon nőtt, de a betegség inkubációs ideje az alacsony hőmérséklet miatt továbbra is hosszú (10-15 nap). Az eddigi fertőzésekből még nem láthatók tünetek sem levélen sem gyümölcsön. A megelőző védekezések indokoltak, mert a fertőzési folyamat a hőmérséklet emelkedésével fel fog gyorsulni.

Körtében a **körtelevelbolha** lárvakelése fejlődése folyamatos. A lárvák többsége L2 és L3-as fokozatú, észlelési szintű az L4 és az L5-ös fejlettség.

A **hajtáshervasztó darázs** kártétele észlelési szintű a gyümölcsösökben (házikert). A **körte gubacsatka** kártétele házikertben gyakori, egy-egy hajtás gyenge-közepes fertőzöttsége is előfordul.

Csonthéjasokban a **szilvamoly** és a **keleti gyümölcsmoly** rajzása csökkenő, a megfigyelt gyümölcsösben gyenge létszámú. A keleti gyümölcsmoly hajtás kártétel még nem látható.

Meggyben növekedtek a **moniliás hajtásszáradás** tünetei, mind a gyakoriság mind a mérték tekintetében. A fertőzöttség egyes esetekben a hajtások ~3-8 %-át érinti.

SZŐLŐ

Növényfenológia: 2-4 levél kiterülése, fürtkezdemények láthatók.

A szőlő fejlődése továbbra is lassú, vontatott. Csupán egy-egy kedvezőbb fekvésű ültetvényben tapasztalható az időszaknak megfelelő optimális fejlettség.

A **tarka szőlómoly** rajzása minimálisra csökkent, de az első nemzedék csapdázását még érdemes folytatni. A **szőlő levélatka** és **szőlő gubacsatka** fertőzöttség általában gyenge mértékű az ültetvényekben, ahol még nem tették, ott a permetezések elvégezhetők.

Zalaszentlőrinc, 2021. május 10.

Tűh Annamária
előrejelző